

Elever i gymnasieskolan läsåret 2015/16

I denna PM ges en beskrivning av den officiella statistiken om gymnasieskolans elever läsåret 2015/16. Statistiken baseras på uppgifter om gymnasieskolans elever som skolor rapporterar till Centrala Studievägsnämnden (CSN). Samtliga uppgifter avser mättillfället den 15 oktober eller närliggande vardag aktuellt läsår. Bakgrundsinformation har kopplats på från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos Statistiska centralbyrån (SCB).

Gymnasieskolan i Sverige är frivillig och består av nationella program och introduktionsprogram. I de nationella programmen ingår totalt tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande program. Alla program är treåriga. De högskoleförberedande programmen ska förbereda eleverna för fortsatta studier på universitet eller högskola. Yrkesprogrammen ska istället göra eleverna redo att påbörja en yrkesbana efter avslutad gymnasieutbildning.

Utöver de nationella programmen finns även fem introduktionsprogram. Introduktionsprogrammen ska leda till etablering på arbetsmarknaden och en så god grund för fortsatt utbildning som möjligt till de nationella programmen. De fem introduktionsprogrammen har olika syften och kan ha olika innehåll. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

PM

2 (21)

Elever i gymnasieskolan läsåret 2015/16	3
<i>Elever per programtyp i år 1</i>	<i>5</i>
Elever på nationella program	7
<i>Antal skolenheter per program.....</i>	<i>9</i>
<i>Elever på nationella program år 1</i>	<i>10</i>
<i>Elever per inriktning på högskoleförberedande program år 3.....</i>	<i>12</i>
<i>Elever per inriktning på yrkesprogram i år 3.....</i>	<i>12</i>
<i>Lärlingsutbildning</i>	<i>13</i>
<i>Elever som läser vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år</i>	<i>13</i>
<i>Avvikelser från de nationella programmen.....</i>	<i>13</i>
Elever på introduktionsprogram.....	15
<i>Elever på introduktionsprogram år 1.....</i>	<i>17</i>
Avbrott/studieuppehåll och programbyten i gymnasieskolan	18
<i>Elever som påbörjat sin gymnasieutbildning på ett nationellt program</i>	<i>19</i>
<i>Elever som påbörjat sin gymnasieutbildning på ett introduktionsprogram</i>	<i>20</i>

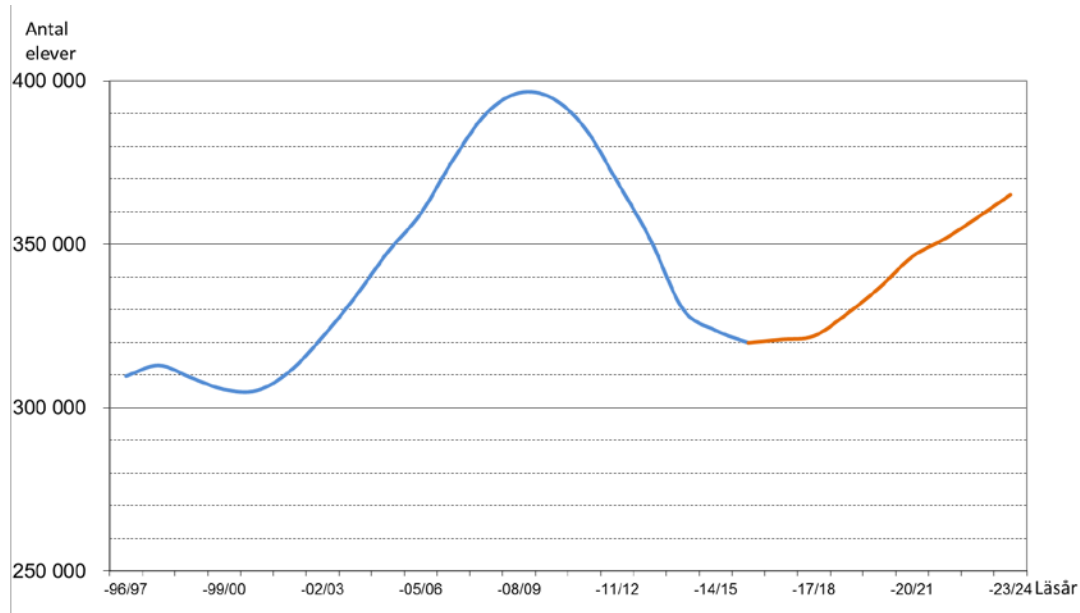
Elever i gymnasieskolan läsåret 2015/16

Läsåret 2015/16 går 323 100 elever i gymnasieskolan. I jämförelse med föregående läsåret är det 500 färre elever vilket innebär en minskning på mindre än en halv procent. I gymnasieskolan har det totala antalet elever både år 1 och 2 ökat med nästan 3 000 respektive 800 elever jämfört med läsåret 2014/15. År 3 har däremot antalet minskat med 4 300 elever. Ökningen under år 1 och 2 beror till viss del på större elevkullar men också på en ökning av antal elever på introduktionsprogrammen.

De nationella programmen fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Cirka 6 200 färre elever läser ett nationellt program, och det är främst yrkesprogrammen, och i synnerhet restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL) och bygg- och anläggningsprogrammet (BA) som står för det största elevantappet. För de högskoleförberedande programmen är det främst inom samhällsvetenskapsprogrammet (SA) och estetiska programmet (ES) som minskningen sker. Samtidigt ökar dock ekonomiprogrammet med omkring 2 400 elever, 7 procent. Ekonomiprogrammet är, tillsammans med teknikprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet de enda nationella programmen där det inte sker en minskning av antal elever. Bland introduktionsprogrammen är det endast individuellt alternativ som minskar och totalt sett har introduktionsprogrammen ökat med cirka 5 700 elever, eller 15 procent. Störst förändring sker inom språkin introduktion där antalet ökat med cirka 4 700 elever jämfört med föregående läsåret.

I diagram 1 redovisas utvecklingen av antal elever i gymnasieskolan från och med läsåret 1996/97 och fram till 2015/16, samt prognos fram till 2023/24. Enligt prognosen kommer elevminskningen i gymnasieskolan stanna upp efter 2015/16 och därefter förväntas elevantalet istället öka något.

Diagram 1: Antal elever i gymnasieskolan läsåren 1996/97 till 2014/15 med prognos för läsåren 2016/17 till 2023/24.

Skolverkets prognos utgår ifrån att ungdomar i aktuell ålder har liknande studiemönster, studieår i gymnasieskolan och övergång från grundskolan. De tre senaste åren har prognosen skattat antalet elever i gymnasieskolan lägre än det faktiska antalet, och justeringar har skett med hänsyn till detta. Den största anledningen till att prognosen behöver justeras är den ökade invandring som skett under samma tid, vilket även framgår i det mycket kraftigt ökande elevantalet i introduktionsprogrammet språkinträdning. Det är i dagsläget mycket svårt att estimerar hur många elever som kommer gå i gymnasieskolan kommande år.

Av landets 290 kommuner finns det gymnasieutbildning på skolenheter¹ belägna i 260 av dessa. En skolenhet utgör en administrativ enhet där undervisning bedrivs och där det finns en rektor som ansvarar för ledningen och samordningen av det pedagogiska arbetet. Det finns totalt 1 303 skolenheter, vilket är 25 färre än förra läsåret. 842 har en kommunal huvudman, 18 landstingskommunal huvudman och 443 enskild huvudman. Av det totala antalet elever så är det cirka 237 000 som går på en kommunal gymnasieskola. Antalet elever som går i en landstingskommunal skola har minskat från cirka 2 600 förra läsåret till omkring 2 400, en förändring på 9 procent. Skolor som har enskilda huvudmän ökar elevantalet med omkring 600

¹ När skollagen (2010:800) började tillämpas ersattes begreppet skola med skolenhet. I uppföljningsstatistiken infördes den nya definitionen från läsåret 2012/13. I redogörelsen används här både begreppet skola och skolenhet, skola i mer allmän bemärkelse och skolenhet när exakta antalsuppgifter anges.

elever, vilket dock är lägre än 1 procent. Trots att den nya definitionen skolenhet infördes i statistiken från läsåret 2012/13 finns det fortfarande en viss felrapportering vad gäller elever på rätt program och rätt skolenhet. En felkälla är elever som byter program men fortsatt rapporteras på den gamla skolenhetskoden.

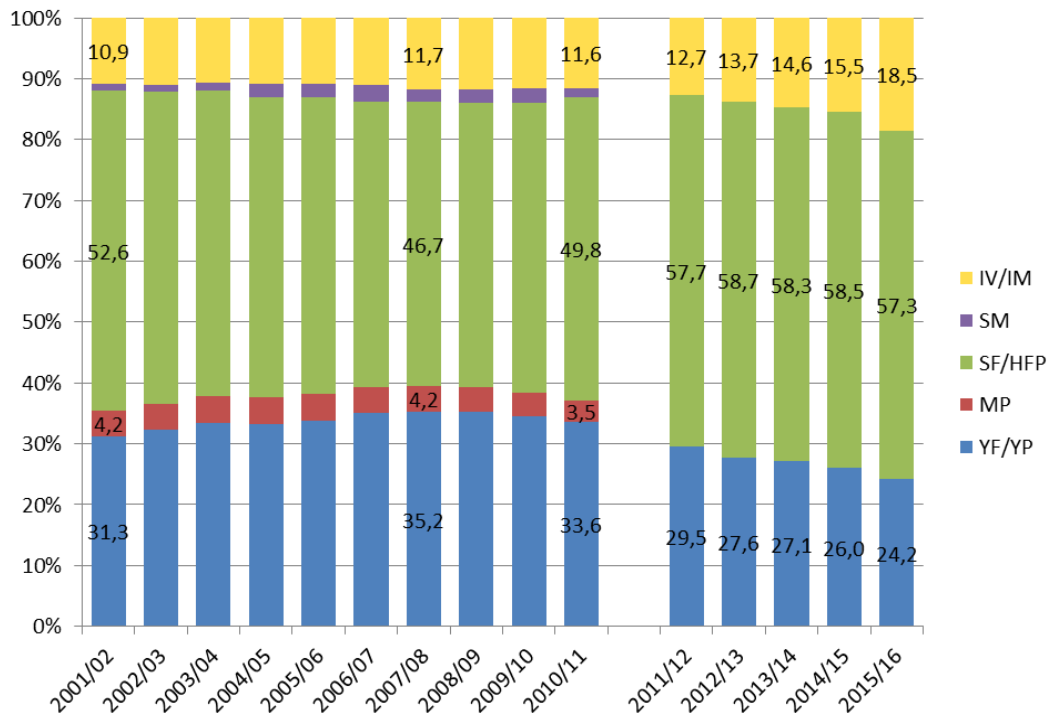
Elever per programtyp i år 1

I detta avsnitt redovisas statistik gällande elever i år 1 som inte varit registrerade i gymnasieskolan tidigare, så kallade nybörjarelever. Diagram 2 visar nybörjarelevernas fördelning per programtyp år 1 sedan läsåret 2001/02. Andelen nybörjarelever som läser ett yrkesprogram har minskat under de senaste läsåren. Störst minskning skedde i och med gymnasireformen 2011. Trenden fortsätter även detta läsår, och i relation till föregående läsår är det nu nästan 2 procent färre nybörjarelever år 1 som läser ett yrkesprogram. Till skillnad från yrkesprogrammen så ökade istället andelen nybörjarelever som läser på ett högskoleförberedande program efter reformen av gymnasieskolan. Andelen nybörjarelever har varit relativt jämn de senaste åren och är så även i år, trots att den minskning på omkring 1 procent som sker detta läsår resulterar i den lägsta andelen sedan läsåret 2010/11.

Andelen nybörjarelever år 1 som läser på ett introduktionsprogram har stadigt växt och 2015/16 sker en relativt stort ökning sett till tidigare år. En förändring på 3 procentenheter innebär att nästan var femte elev som går i gymnasieskolan år 1 för första gången går på ett introduktionsprogram. Elever på nationella program och introduktionsprogram kommer att redovisas mer ingående i kommande avsnitt.

PM

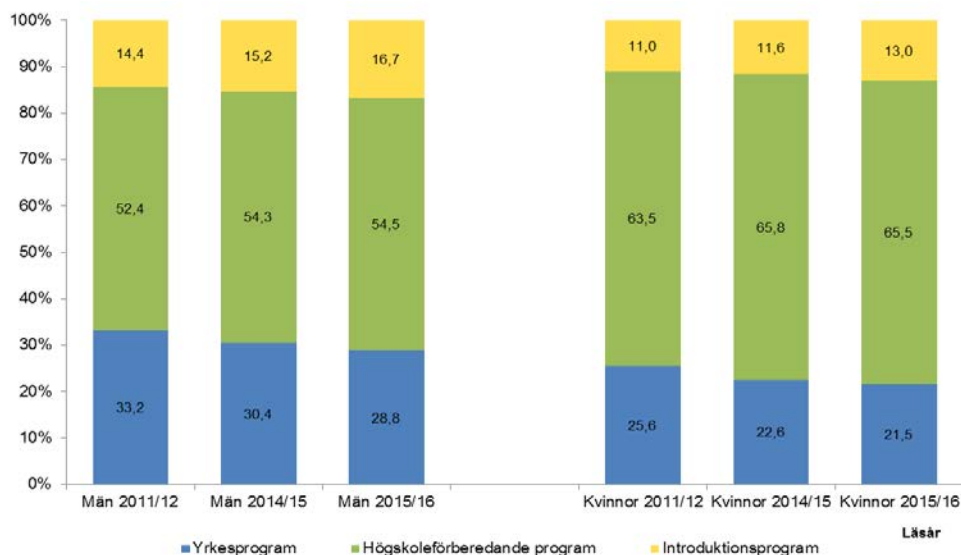
6 (21)

Diagram 2: Andel (procent) nybörjarelever år 1 per programtyp läsåren 2001/02-2015/16

Kommentar: Beteckningen YF/YP avser yrkesförberedande/yrkesprogram, MP avser medieprogrammet, SF/HFP avser studieförberedande/högskoleförberedande program, SM avser specialutformade program utan tydlig anknytning till ett nationellt program och IV/IM avser individuella program/introduktionsprogram.

Diagram 3 visar fördelningen av män och kvinnor per programtyp från gymnasierformen 2011/12 och de två senaste redovisade läsåren. Män går, som tidigare år, i större utsträckning ett yrkesprogram, vilket även gäller för introduktionsprogrammen. För de högskoleförberedande programmen är omfattningen av kvinnliga elever större. Andelen nybörjarelever som läser på yrkesprogram har senaste läsåret minskat för både män och kvinnor jämfört med läsåret 2011/12 med cirka 5 respektive 4 procentenheter.

Diagram 3: Andel (procent) nybörjarelever år 1 per programtyp läsåren 2011/12, 2014/15-2015/16, per kön

Nybörjarelever som läser ett högskoleförberedande program har ökat för både män och kvinnor sedan GY 2011 infördes, cirka 2 procentenheter. Detta gäller även för andelen män och kvinnor som läser introduktionsprogram.

Elever på nationella program

Lsåret 2015/16 går 280 600 elever på ett nationellt program, varav 185 500 på högskoleförberedande program och 95 000 på yrkesprogram. Nedan redovisas de nationella programmen uppdelade på yrkesprogram och högskoleförberedande program samt programmens förkortningar.

Yrkesprogram	Högskoleförberedande program
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	Ekonomiprogrammet (EK)
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	Estetiska programmet (ES)
El- och energiprogrammet (EE)	Humanistiska programmet (HU)
Fordons- och transportprogrammet (FT)	Naturvetenskap (NA)
Handel- och administrationsprogrammet (HA)	Samhällsvetenskap (SA)
Hantverksprogrammet (HV)	Teknikprogrammet (TE)
Hotell- och turismprogrammet (HT)	<i>Hit räknas också International Baccalaureate (IB)</i>
Industritekniska programmet (IN)	
Naturbruksprogrammet (NB)	
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	
<i>Hit räknas också riksrekryterande utbildningar med egna examensmål²</i>	

² Här ingår utbildningar inom flygteknik, marinteknik, tågtekni, sjöfart, samiska näringar samt yrkesdans.

PM

8 (21)

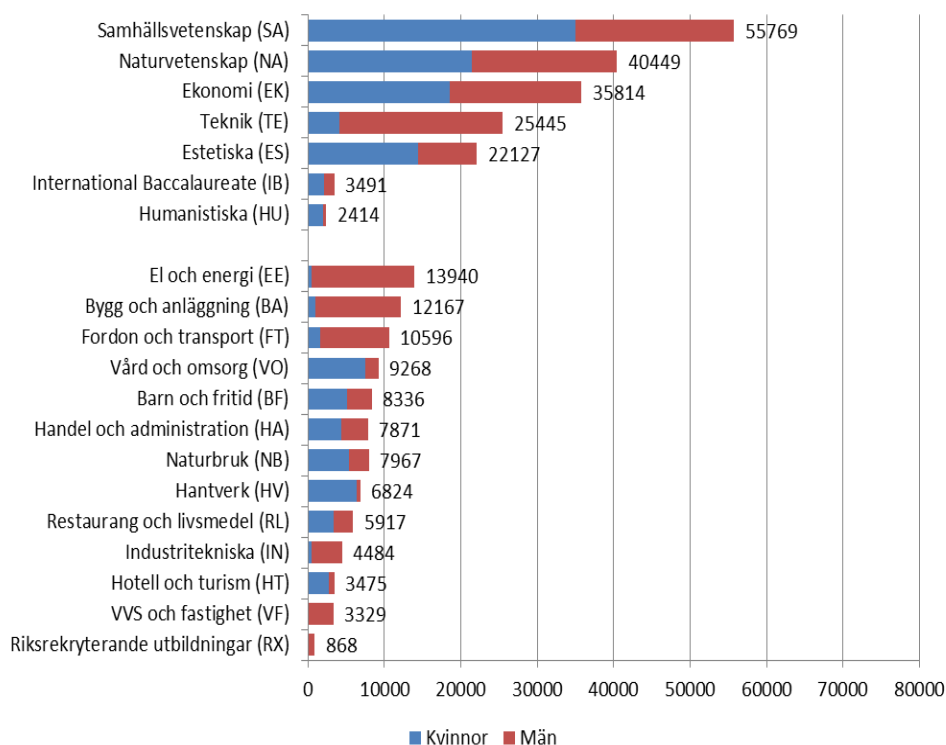
De fem största programmen i gymnasieskolan är, precis som tidigare år, högskoleförberedande. Flest elever läser på samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet, 55 800 respektive 40 400 elever. Efter dessa följer ekonomiprogrammet (36 800 elever), teknikprogrammet (25 400 elever), och estetiska programmet (22 100 elever). Betydligt färre elever återfinns på international baccalaureate och humanistiska programmet, med vardera 3 500 och 2 400 elever.

De största yrkesprogrammen är el- och energiprogrammet (13 900 elever), bygg- och anläggningsprogrammet (12 600 elever) samt fordons- och transportprogrammet (10 600 elever). Till yrkesprogrammen räknas även riksrekryterande utbildningar med egna examensmål, som är de program som har minst antal elever sett till hela gymnasieskolan. De 900 elever som läser riksrekryterande utbildningar motsvarar endast 0,3 procent av det totala antalet elever som går ett nationellt program.

Även om könsfördelning är relativt jämn sett till det totala antalet män och kvinnor som går högskoleförberedande och yrkesprogram så finns det stora skillnader mellan de flesta av gymnasieskolans enskilda program.³ I diagram 4 redovisas hur många elever som gick på de enskilda nationella programmen och fördelningen av män och kvinnor läsåret 2015/16.

³ Som jämn könsfördelning menas här att varken kvinnor eller män utgör mer än 60 procent av eleverna på programmet

Diagram 4: Antal elever på nationella program läsåret 2015/16, per program och kön.

De tre största yrkesprogrammen är också några av de program som har den mest ojämna fördelningen av män och kvinnor. El- och energiprogrammet, som har flest elever av yrkesprogrammen, har en stor dominans av manliga elever då endast 4 procent av eleverna är kvinnor. Allra störst skillnad förekommer dock på VVS- och fastighetsprogrammet där endast 3 procent av eleverna är kvinnor. På hantverksprogrammet är andelen kvinnliga elever hög och utgör 94 procent av eleverna. Även på vård- och omsorgsprogrammet är andelen kvinnor hög.

På de högskoleförberedande programmen är skillnaderna inte lika stora, även om teknikprogrammet och humanistiska programmet i hög grad domineras av män respektive kvinnor. De program som har jämnast könsfördelning är ekonomiprogrammet med 52 procent kvinnor, och naturvetenskapsprogrammet där 53 procent är kvinnor. Bland yrkesprogrammen är det handels- och administrationsprogrammet som har den jämnast fördelning mellan kvinnor och män.

Antal skolenheter per program

För läsåret 2015/16 finns, som tidigare nämnts, 1303 skolenheter. 860 av dessa har kommunal huvudman och 443 har enskild huvudman. Yrkesprogram finns på 846

PM

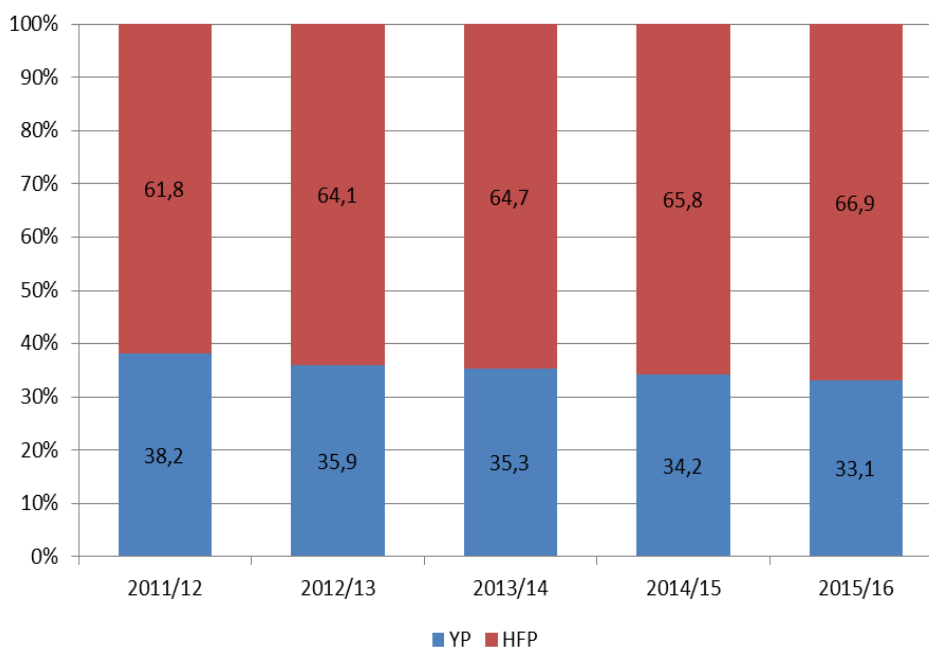
10 (21)

skolenheter och är uppdelat på 227 skolkommuner. El- och energiprogrammet samt bygg- och anläggningsprogrammet är de program som finns på flest skolenheter, 283 och 235. Minst antal skolenheter har hotell- och turismprogrammet. Högskoleförberedande program finns även de på 846 skolenheter, fördelat på 203 skolkommuner. Samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet finns på 532 och 427 skolenheter. Humanistiska programmet och international baccalaureate är minst och finns på 64 respektive 31 skolenheter.

Elever på nationella program år 1

Den redovisade statistiken i detta avsnitt utgår från alla elever år 1 läsåret 2015/16, oavsett om de varit registrerade i gymnasieskolan tidigare. Här beskrivs förändringar i elevantal på de nationella programmen per programtyp och program. Det går totalt 96 000 elever på nationella program år 1 läsåret 2015/16, vilket är en minskning på cirka 1 000 elever jämfört med föregående läsår och motsvarar ungefär 1 procent.

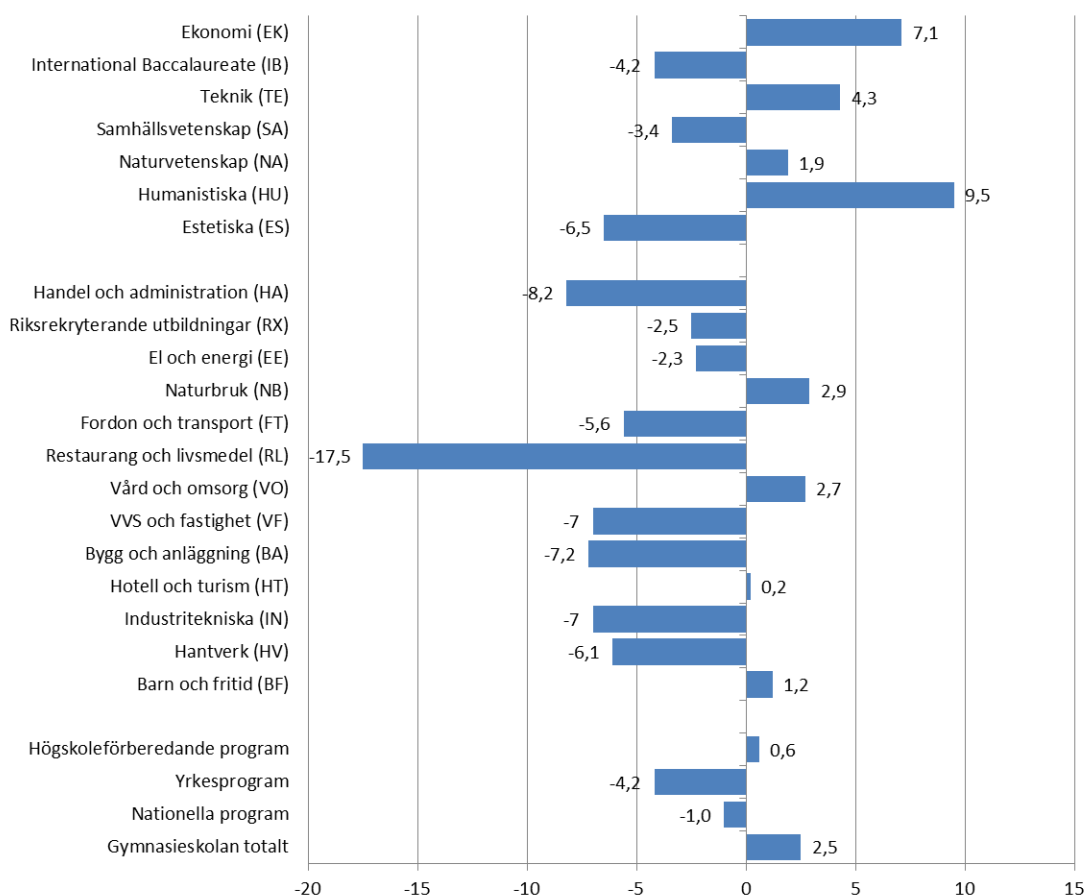
Diagram 5: Andel (procent) på nationella program, eller motsvarande, år 1 per programtyp läsåren 2011/12-2015/16

Kommentar: Beteckningen YP avser yrkesprogram, HFP avser högskoleförberedande program.

Elever som går ett yrkesprogram år 1 har minskat något de senaste läsåren. Det går omkring 1 400 färre elever i gymnasieskolan år 1 jämfört med föregående läsår, en minskning med cirka 4 procent. Restaurang- och livsmedelsprogrammet är det yrkesprogram som minskat med flest elever men även sett till andelen, 17,5 procent vilket är nästan 400 elever. Bygg- och anläggningsprogrammet, industritekniska programmet, handels- och administrationsprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet har alla minskat med omkring 7-8 procent. De yrkesprogram som haft den högst procentuella ökningen jämfört med 2014/15 är naturbruksprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet som ökat med cirka 3 procent vardera.

Diagram 6: Procentuell förändring av antalet elever år 1 på nationella program mellan läsår 2014/15 och läsår 2015/16

De högskoleförberedande programmen har totalt ökat med cirka 400 elever i år 1 vilket är ungefär en halv procentenhet. Ekonomiprogrammet har under flera år ökat och gör så även i år med 864 elever, 7,1 procent. Ett trendbrott är det humanistiska programmet som efter flera års elevantapp nu istället ökar med 9,5 procent, vilket i antal motsvarar 77 elever. Estetiska programmet är det högskoleförberedande program som procentuellt sett har tappat flest elever. En förändring på omkring 500 elever eller motsvarande 6,5 procent. Samhällsvetenskapsprogrammet har 640 färre elever, 3,4 procent.

Elever per inriktning på högskoleförberedande program år 3

De högskoleförberedande programmen har fler elever än yrkesprogrammen, men består av färre program och i många fall även färre inriktningar⁴. Detta innebär att antalet elever ofta är betydligt fler per program på de högskoleförberedande programmen. I vissa fall är det dock stora variationer vad gäller antal elever i de olika inriktningarna, vilket gäller både för de högskoleförberedande programmen och för yrkesprogrammen.

Den inriktning som har flest elever är *naturvetenskap* på naturvetenskapsprogrammet. År 3 går cirka 10 500 elever. Näst störst är inriktningen *beteendevetenskap* på samhällsvetenskapsprogrammet, här går omkring 9 800 elever år 3. De inriktningar som har minst antal elever är *dans* på estetiska programmet och *kultur* på humanistiska programmet. Här går ungefär 400 respektive 300 elever år 3.

Elever per inriktning på yrkesprogram i år 3

Yrkesprogrammen är fler än de högskoleförberedande programmen och har generellt fler inriktningar. Ofta förekommer lågt antal elever i inriktningarna på dessa program. Inriktningarna *processteknik* på industritekniska programmet, *trädgård* på naturbruksprogrammet och *färskevaror, delikatesser och catering* på restaurang och livsmedelsprogrammet har alla omkring eller färre än 50 elever. På inriktningen *ventilationsteknik* på VVS- och fastighetsprogrammet finns omkring 20 elever och på *godshantering* på fordon och transportprogrammet finns färre än 10. De riksrekryterande utbildningarna har år 3 totalt färre än 300 elever, vilket gör att inom vissa utbildningar är elevantalet mycket begränsat.

⁴ Alla program utom vård- och omsorgsprogrammet har nationellt fastställda inriktningar.

På många program väljer elever inriktning år 2. På enstaka program finns möjlighet att välja inriktning redan år 1 och i vissa fall väljs inriktning först år 3. Huvudmännen bestämmer vilka inriktningar som ska erbjudas. Genom att utgå ifrån vad eleven har för inriktning år 3 kan man få en bra indikation över antal elever som förväntas vara klara med utbildningen till våren 2016.

Lärlingsutbildning

En försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning genomfördes 2008-2011. Det blev 2011 ett permanent alternativ på yrkesprogrammen. Gymnasial lärlingsutbildning är ett annat sätt att gå ett yrkesprogram. En elev som går lärlingsutbildning i gymnasieskolan går minst hälften av utbildningen på en eller flera arbetsplatser. Lärlingsutbildning är ett alternativ inom alla yrkesprogram och de nationella programmen i gymnasiesärskolan. Det är obligatoriskt att upprätta ett utbildningskontrakt för varje elev och arbetsplats. Sedan januari 2014 kan en elev som går lärlingsutbildning i gymnasieskolan ansöka hos CSN om lärlingsersättning - ett bidrag för måltider och resor. Över 8 300 ungdomar går idag en lärlingsutbildning i gymnasieskolan. Det innebär en ökning med över 1000 elever sedan förra året, medan yrkesutbildningarna som helhet tappat elever så växer lärlingsutbildningen. Flest elever i lärlingsutbildning finns på bygg- och anläggningsprogrammet (2 000), handels- och administrationsprogrammet (900) och fordons- och transportprogrammet (800).

Elever som läser vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år

Utbildningen startade i och med den reformerade gymnasieskolan 2011 och har varit försöksverksamhet fram till läsåret 2014/15. Detta är alltså det första läsåret då vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år ingår permanent i den ordinarie gymnasieskolan. Utbildningen vänder sig till elever på teknikprogrammet som vill vidareutbilda sig genom att läsa ytterligare ett gymnasieår. Det ger en yrkesutbildning med grund för både arbetslivet och för vidare studier i naturvetenskap och teknik på universitet och högskola.

Efter att utbildningen nu inte längre är en försöksverksamhet anordnas den på 48 skolenheter fördelat på 42 skolkommuner. 41 av skolenheterna har kommunala huvudmän och resterande 7 har enskilda huvudmän. Av de totalt 471 eleverna är 411 män och 60 kvinnor. I dagsläget består utbildningen av 4 olika profiler: design och produktutveckling, informationsteknik, produktionsteknik samt samhällsbyggande. Den profil som har flest elever är informationsteknik med 190 elever. Minst antal elever finns på profilen samhällsbyggande, vilket är den profil som har jämnast könsfördelning.

Avvikelser från de nationella programmen

I gymnasieskolan ingår utbildningar som avviker från de nationella programmen: särskilda varianter, riksrekryterande utbildningar och idrottsutbildningar. En riksrekryterande utbildning kan även vara en estetisk spetsutbildning. Det finns även spetsutbildning som försöksverksamhet, där eleven kan bredda och fördjupa sina kunskaper i teoretiska ämnen som matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi eller humaniora (språk, historia och filosofi).

PM

14 (21)

Elever registrerade på en utbildning som avviker från de nationella programmen särredovisas inte i tabeller eller diagram utan redovisas inom aktuella program och inriktningar.

Särskilda varianter

En särskild variant i gymnasieskolan är en utbildning där hela eller delar av det utrymme som motsvarar inriktning och/eller programfördjupning avviker från det nationella programmet med minst 300 poäng. Både offentliga och enskilda huvudmän kan ansöka om tillstånd att bedriva utbildningen. En offentlig huvudman ansöker om tillstånd hos Skolverket och enskild huvudman ansöker hos Skolinspektionen. Särskilda varianter knyter alltid an till ett nationellt program och är därmed antingen högskoleförberedande eller yrkesprogram. För särskilda varianter inom det estetiska området ska vissa förkunskapskrav finnas för att säkerställa att de elever som tas emot på utbildningen har särskilda färdigheter inom det estetiska området. Särskilda varianter inom det estetiska området får bara finnas på högskoleförberedande program.

Omkring 3 700 elever är rapporterade på en särskild variant läsåret 2015/16. Det är en relativt jämn könsfördelning där kvinnor utgör 54 procent av eleverna och män 46 procent. Samtidigt är det dock en kraftig övervikt av elever som läser inom ett högskoleförberedande program, cirka 84 procent.

För yrkesprogrammen finner man flest elever som läser en särskild variant på naturbruksprogrammet (400 elever), följt av el- och energiprogrammet (100 elever) och fordons- och transportprogrammet (100 elever). På de högskoleförberedande programmen har istället naturvetenskapsprogrammet (1 400 elever), estetiska programmet (1 200 elever) samt samhällsvetenskapsprogrammet (300 elever) flest rapporterade elever på särskild variant.

Estetisk spetsutbildning

Estetisk spetsutbildning är riksrekryterande utbildning som dessutom kan vara en särskild variant. Drygt 1 300 elever är inrapporterade på estetisk spetsutbildning läsåret 2015/16. Kvinnor utgör 62 procent och männen 38 procent.

Spetsutbildning inom försöksverksamhet

Förutom estetisk spetsutbildning finns spetsutbildning som försöksverksamhet där eleverna ges möjlighet att fördjupa sina kunskaper i teoretiska ämnen som matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi eller humaniora. Försöksverksamheten startade 2009 och kommer i nuläget att pågå fram till år 2022. Spetsutbildningarna ska även göra det möjligt för elever att läsa kurser vid universitet eller

högskola parallellt med sina gymnasiestudier. Universitetets och högskolans kurser läses utöver de 2500 gymnasiepoäng som spetsutbildningen ger. Verksamheten är riksrekryterande vilket ska göra det möjligt för elever att söka till en spetsutbildning oberoende av hemort.

För läsåret 2015/16 var det strax över 800 elever inrapporterade på de gymnasiala spetsutbildningarna, varav de flesta går på naturvetenskapsprogrammet (400 elever) följt av samhällsvetenskapsprogrammet (250 elever).

Idrottsutbildningar

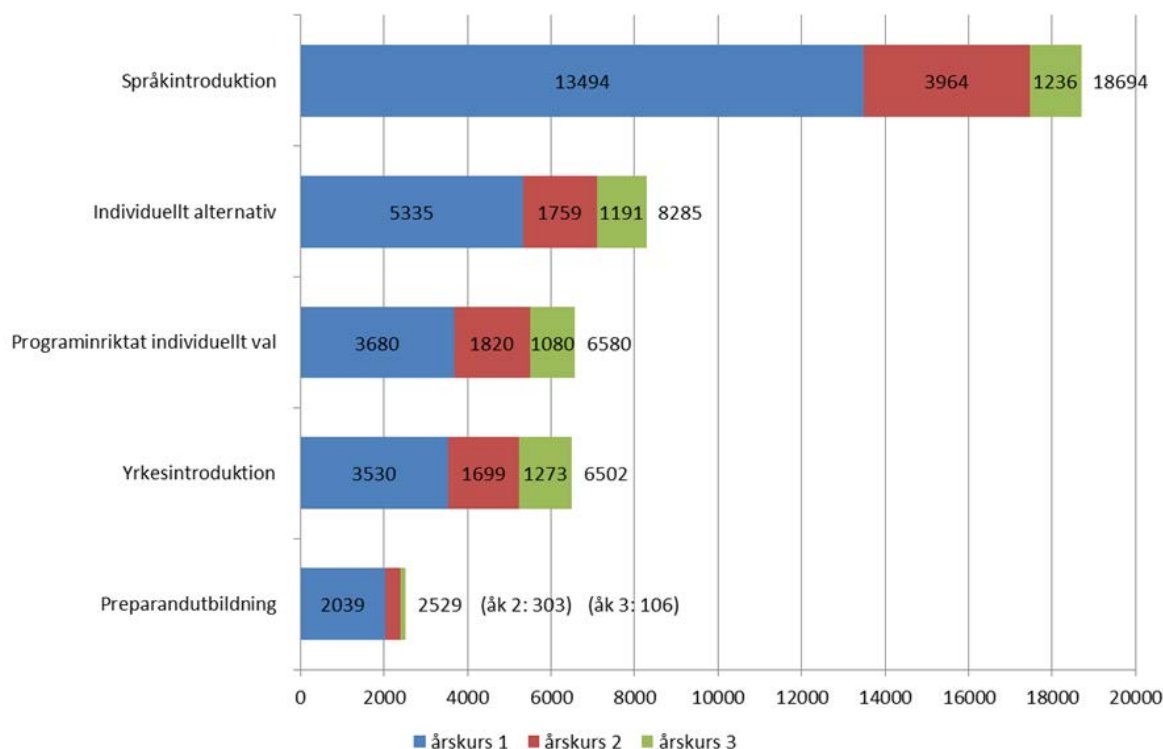
Det finns två varianter av idrottsutbildningar på gymnasial nivå: riksidrottsgymnasium (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU). Dessa riktar sig till elever som vill kombinera sin gymnasieutbildning med en elitidrottsutbildning. Till riksidrottsgymnasier kan elever från hela landet söka oberoende av hemort. De nationellt godkända idrottsutbildningarna är lokala/regionala. Offentlig huvudman som vill anordna en riksrekryterande utbildning eller en nationellt godkänd idrottsutbildning ska ansöka om det hos Skolverket. En enskild huvudman ska ansöka hos Skolinspektionen.

På de nationellt godkända idrottsutbildningarna var det läsåret 2015/16 cirka 8 100 elever inrapporterade. Det är betydligt större andel män (67 procent) än kvinnor (33 procent). Det finns färre elever rapporterade på riksrekryterande idrottsutbildningar jämfört med de nationellt godkända idrottsutbildningarna, omkring 1 000 elever finns registrerade läsåret 2015/16. Här är fördelningen av män och kvinnor inte lika ojämn, men andelen män är fortfarande i övervikt jämfört med kvinnorna (59 respektive 41 procent).

Elever på introduktionsprogram

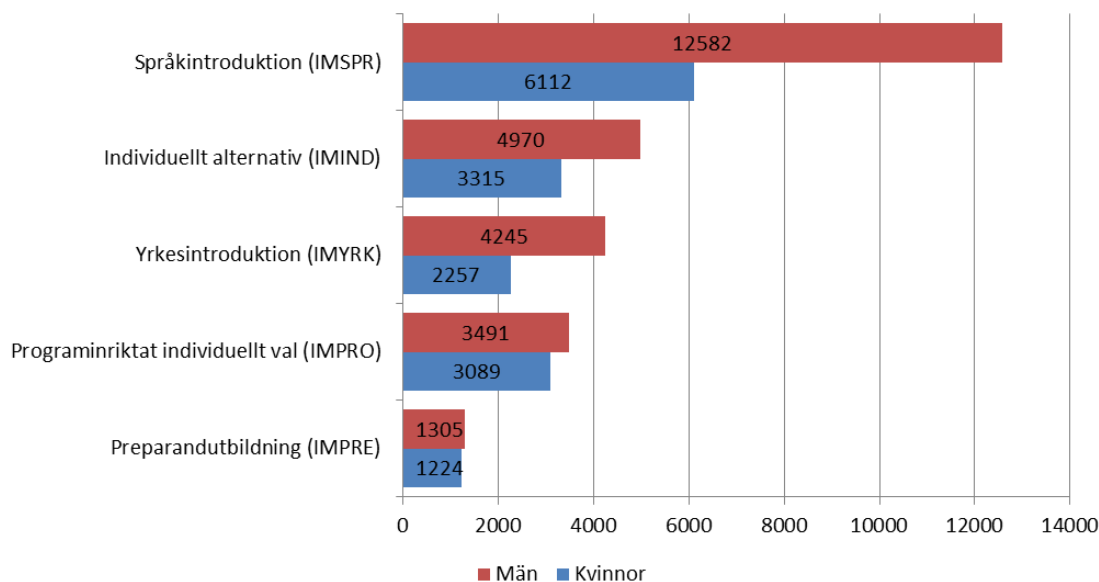
Utöver de nationella programmen finns även fem introduktionsprogram. Programmen ska ge de elever som inte är behöriga till ett nationellt program en individuellt anpassad utbildning. Introduktionsprogrammen ska leda till etablering på arbetsmarknaden och en så god grund för fortsatt utbildning som möjligt. Den individuella studieplanen är mycket viktig på introduktionsprogrammen då det inte finns något examensmål eller någon programstruktur. Utbildning på introduktionsprogram följer elevens individuella studieplan. I den officiella statistiken redovisas dock elever på introduktionsprogram per år, motsvarande de uppgifter som skolor rapporterat in för eleverna.

Som beskrivits i inledningen av detta PM så har antalet elever som går ett introduktionsprogram, i motsats till de nationella programmen, ökat. Vid införandet av gymnasiereformen gick cirka 13 procent av nybörjareleverna år 1 ett introduktionsprogram, vilket ökat till omkring 19 procent läsåret 2015/16. I diagram 7 redovisas antalet elever per introduktionsprogram, med markering för varje år.

Diagram 7: Antal elever per program med markering för varje år, läsår 2015/16

Språkintröduktion är det största intröduktionsprogrammet och har läsåret 2015/16 totalt nästan 18 700 elever, vilket motsvarar 6 procent av samtliga elever i gymnasieskolan. Därefter följer individuellt alternativ med 8 300 elever. Programinriktat individuellt val och yrkesintröduktion är jämnstora med omkring 6 600 respektive 6 500 elever. Minst av intröduktionsprogrammen är preparandutbildning med totalt 2 500 elever. Den största andelen av eleverna på intröduktionsprogram är rapporterade år 1. Preparandutbildning och programinriktat individuellt val syftar båda till att elever ska få behörighet för övergång till nationella program. Det senare har i större omfattning elever rapporterade under år 2 och 3.

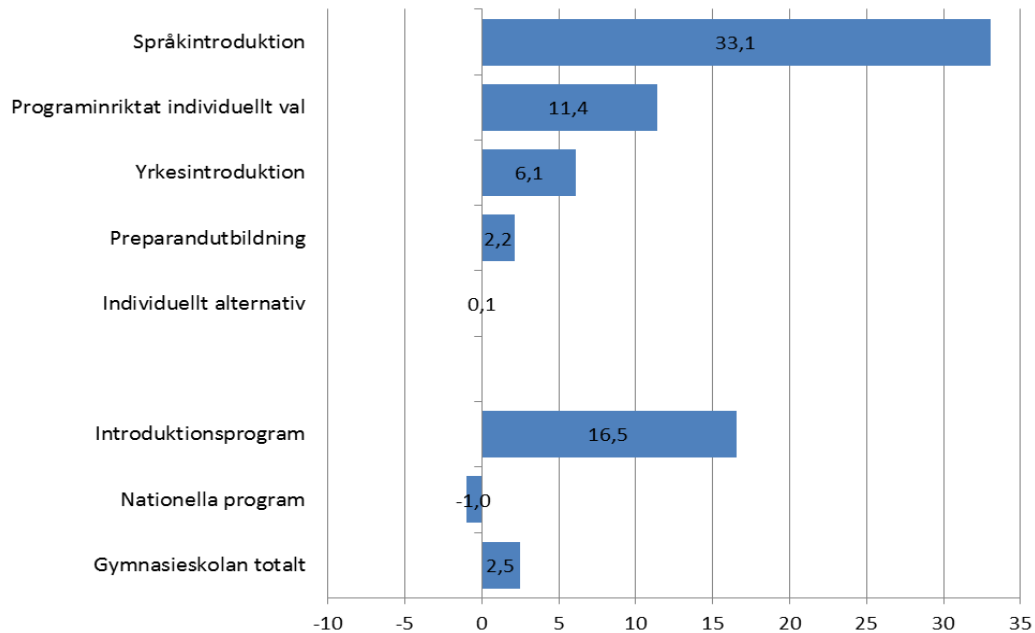
Könfördelningen är relativt jämn på flera av de enskilda intröduktionsprogrammen. Det finns dock en viss övervikt av män på alla program. Språkintröduktion är det intröduktionsprogram där skillnaderna är som störst. Av de 18 700 eleverna på språkintröduktion är 67 procent män. Även på yrkesintröduktion är könsfördelning något ojämn då 65 procent är män. I diagram 8 visas fördelningen mellan män och kvinnor på respektive intröduktionsprogram, läsåret 2015/16.

Diagram 8: Antal elever per program och kön, läsår 2015/16

Elever på intröduktionsprogram år 1

På samtliga av gymnasieskolans intröduktionsprogram ökar antalet elever som läser år 1, i förhållande till 2014/15. Totalt har elever som går på ett intröduktionsprogram år 1 i gymnasieskolan läsåret 2015/16 ökat med strax under 4 000 elever jämfört med året innan. En stor majoritet av dessa elever går, som tidigare nämnts, på språkintröduktion. Det går omkring 3 400 fler elever år 1 detta läsåret vilket är en förändring på 33 procent. Efter språkintröduktion är det programinriktat individuellt val som ökat andelen elever i störst utsträckning, 11 procent. Yrkesintröduktion och preparandutbildningen har ökat med 6 respektive 2 procent. Även individuellt alternativ, som var det enda intröduktionsprogram som minskade vid förra årets redovisning, har ökat i antal elever år 1. I diagram 9 redovisas den procentuella förändringen av elever år 1 mellan läsåret 2014/15 och läsåret 2015/16.

Diagram 9: Procentuell förändring av antalet elever år 1 på introduktionsprogram mellan läsåret 2014/15 och läsåret 2015/16.

Avbrott/studieuppehåll och programbyten i gymnasieskolan

Genom att följa de elever som går år 1 och inte varit registrerade i gymnasieskolan tidigare (nybörjarelever) kan man presentera statistik över elevernas avbrott/studieuppehåll, byten av program samt vilka som är kvar i samma utbildning. Från och med förra årets redovisning utesluts elever som har tillfälliga personnummer. Anledningen till detta är att elever med tillfälliga personnummer har lett till en överskattning av andelen avbrott i gymnasieskolan. När en person blir folkbokförd och får ett personnummer så framstår den i statistiken som en ny person. Den ”gamla identiteten” med tillfälligt personnummer ”finns inte längre” och blev tidigare redovisad som avbrytare. Eftersom en stor del av elever på språkin introduktion har tillfälliga personnummer, påverkas statistiken för dessa elever mest.

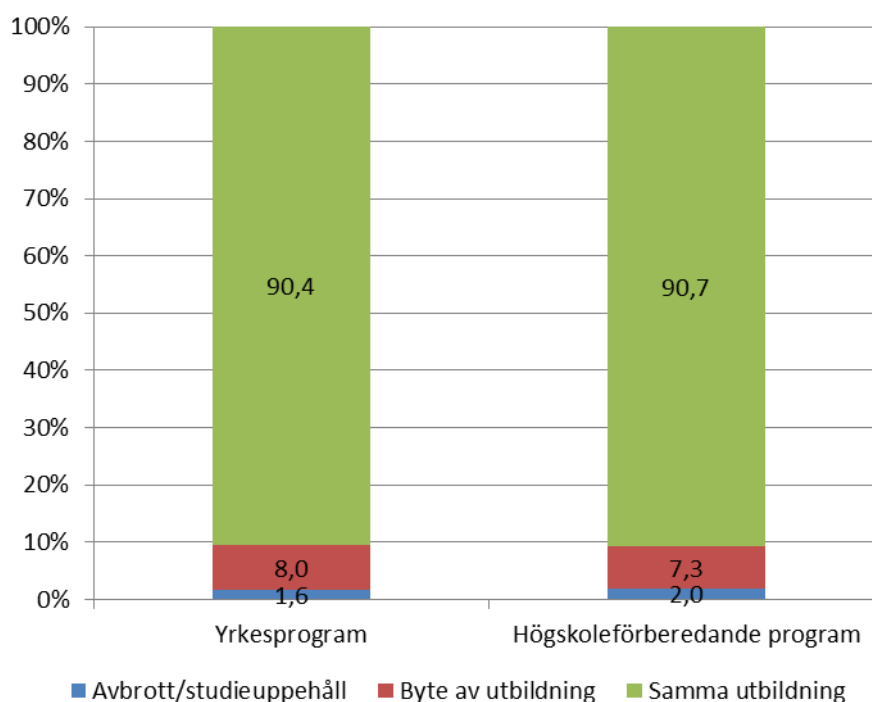
Detta avsnitt börjar med en redovisning av uppgifter för elever som påbörjat sina studier på ett nationellt program och efter detta redovisas elever som påbörjade sina studier på ett av de fem introduktionsprogrammen.

Elever som påbörjat sin gymnasieutbildning på ett nationellt program

Av de elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2014/15 på ett högskoleförberedande program hade 2 procent avbrutit eller tagit ett studieuppehåll till läsåret 2015/16. För eleverna som började på ett yrkesprogram var andelen något lägre, 1,6 procent. Det var däremot en större andel på yrkesprogrammen som hade bytt utbildning till nästkommande läsåret, 8 procent jämfört med 7,3 procent bland elever på de högskoleförberedande programmen. Skillnaderna mellan de enskilda programmen var relativt små vad gäller avbrott/studieuppehåll. Teknikprogrammet är det program med minst andel avbrott eller studieuppehåll. Byte av utbildning under år 2 är också jämn, mindre än 5 procents differens bland de nationella programmen.

Andelen nybörjarelever som började hösten 2013 och som avbrutit eller tagit ett studieuppehåll mellan första och tredje studieåret var något större bland elever på yrkesprogram jämfört med högskoleförberedande program. Diagram 10 redovisar avbrott/studieuppehåll, byte av utbildning samt andelen nybörjarelever på nationella program som är kvar på samma utbildning mellan läsåren 2014/15 och 2015/16.

Diagram 10: Studiefördelningen mellan det första och andra studieåret för nybörjarelever läsåret 2014/15. Redovisning av andel elever per programtyp.

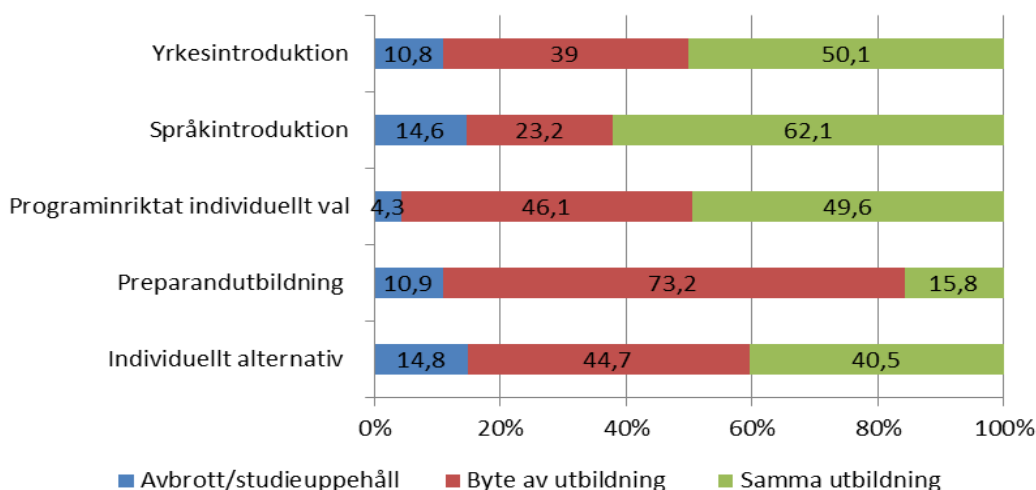

Elever som påbörjat sin gymnasieutbildning på ett introduktionsprogram

Syftet med introduktionsprogrammen är som tidigare nämnts att ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller förbereda eleverna för etablering på arbetsmarknaden. Totalt sett till alla introduktionsprogrammen så hade 12 procent av nybörjareleverna år 1 läsåret 2014/15 avbrutit eller tagit ett studieuppehåll till läsåret 2015/16. Utöver detta hade 40 procent bytt utbildning och 48 procent var inrapporterade på samma utbildning.

Andelen elever som avbrutit eller tagit ett studieuppehåll var minst på programinriktat individuellt val, 4,3 procent. Individuellt alternativ och språkintröduktion hade störst andel avbrott/studieuppehåll. Målet med preparandutbildningen är att eleverna så fort som möjligt ska bli antagna till ett nationellt program. Här var andelen som bytt utbildning överlägset störst, 73,2 procent. Programinriktat individuellt val, som också syftar till att eleverna ska byta till ett nationellt program, hade efter preparandutbildningen störst andel elever som bytt innehåll från 2014/15 till 2015/16. Minst andel fanns på språkintröduktion där 23,2 procent bytt utbildning. Diagram 10 redovisar avbrott/studieuppehåll, byte av utbildning samt andelen nybörjarelever på nationella program som är kvar på samma utbildning mellan läsåren 2014/15 och 2015/16.

Diagram 11: Studiefördet mellan det första och andra studieåret för nybörjarelever läsår 2014/15. Redovisning av andel elever per program.

Tabeller på Skolverkets webbplats

Vill du se de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade så hittar du dem på Skolverkets webbplats under länken ”Statistik & utvärdering”. Där finns Sveriges officiella statistik om gymnasieskolans elever för läsåret 2015/16 på riksnivå samt länkar till Skolverkets databaser med uppgifter på läns-, kommun- respektive skolenivå.